

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălăutate:

Pe un an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ L.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorî nefrancoate nu se primesc. — Manușcripte nu se retrămit.

Nr. 52.

Sâmbătă, 7 (19) Martie.

1887.

BrașovŪ, 6 Martie 1887.

Cunoscândŭ „bontonulŭ”, ce domnesce la Jidano-Maghiari din Pesta, nu ne pōte surprinde, cā Monitorulŭ lorŭ nemțescŭ îlŭ declară de „nătărău” pe d-lŭ Dr. Gregr, pentru cā și-a luatŭ voia a vorbi în camera din Viena de „asuprirea naționalităților în Ungaria” dīcēndŭ, cā „Maghiarii sugrumă ori-ce mișcare și ori-ce semnŭ de viață alŭ popōrelorŭ nemaghiare” și cā „nu voiescŭ ca lumea sē scie, cā în Ungaria mai trăiescŭ afară de Maghiari și alte naționalități”. Nu ne surprinde nici cutezarea, cu care susține același Monitorŭ, cā afirmările lui Gregr suntŭ neadevurate.

Nu ne trece prin gândŭ de a aduce doveđi în favōrea afirmărilor deputatului cehŭ. Cea mai eclatantă dovadă, cā așa este cum a dīsŭ elŭ și nu altfelŭ, nī-o dā însași turburarea ce a produsŭ o între șoviniștii unguri acea parte a discursului sēu, care se ocupă de sōrtea naționalităților în Ungaria. Este o apucătură vechiă și comună tuturorŭ aceloră, cari nu se sēmțŭ în dreptŭ, de care se folosește în casulŭ acesta „Pester Lloyd”, cānd dīce: „pentru aceasta parte a discursului lui Gregr n’avemŭ nici unŭ cuvēntŭ spre a-i rēspunde.”

Fōia guvernamentală din Peșta nu vrea sē stea de vorbă cu Gregr în ceea ce privește sōrtea naționalităților nemaghiare din acestŭ statŭ. Purtarea ei este ușorŭ de înțelesŭ: Dēr amŭ face rēu noi, Nemaghiarii, dēcā n’amŭ lua actŭ de imputarea indirectă ce nī-o face Dr. Gregr din cauza moliciunei nōstre.

„Dēcā creatorii dualismului”, dīce Dr. Gregr, „au cređutŭ, cā va fi cu puțință a suprima în Austria popōrele nemaghiare, atunci acești domni și-au greșitŭ cumplitŭ socotēla, cāci noi suntemŭ făcuți din altŭ aluatŭ mai tare decātŭ sērmanii Slovaci în Ungaria și ceea ce în Ungaria se încovōiă și se mlădie, ar putē aici fōrte ușorŭ sē se frāngă și sē plesnēcă.”

Este vorba aici ce-i dreptŭ mai vērtoșŭ de „bieții Slovaci” și rēmāne la aprețierea celorŭ nepreocupăți, dēcā este „desprețuitŭ” — cum dīce „Pester Lloyd” — ori nu, imputarea ce se cuprinde în pasagiulŭ acesta alŭ vorbirei lui Gregr. Dēr cetitorulŭ atentŭ va găsi, cā Dr. Gregr aduce pe Slovaci numai ca exemplu și cā în realitate susține despre tōte naționalitățile din Transilvania și Tēra ungurēcă, cā se’ncovōiă și se mlădie, ca sē le pōtă Ungurii cu atātŭ mai bine suprima.

Nu este vre-o descoperire nouă, ce o face deputatulŭ cehŭ. De unŭ șirŭ lungŭ de ani nu ni s’a datŭ numai odată ocaziune de-a ne plānge și noi asupra moliciunei popōrelorŭ nemaghiare față cu atacurile necurmate și din ce în ce mai obraznice ale contrariilorŭ existenței lorŭ naționale.

Și cānd e vorba de „încovoiare” și de „mlădiere”, nu scimŭ de cine sē ne mirāmŭ mai multŭ, de „bieții Slovaci”, cari în dezvoltarea naționalității lorŭ au rēmāsŭ îndērētulŭ tuturorŭ popōrelorŭ acestui statŭ, ori de „bieții Romāni”, cari suntŭ și mai înaintați, și mai numēroși decātŭ ei și cari, deși numai pentr’unŭ timpŭ fōrte scurtŭ, s’au bucuratŭ în Transilvania de drepturi politice-naționale!

Bārbații cunoscători de istoriă susținŭ, cā popōrele iusēsŭ își crescŭ despoții lorŭ și cā fiecare poporŭ are guvernulŭ, ce îlŭ merită. Mai multŭ sēu mai puținŭ se pōte aplica acesta și la noi Romāni din Transilvania și Ungaria.

Nu ne sfimŭ a-o spune pe față, cā după a nōstră convingere, numai atitudinei lorŭ molatice au sē mulțāmescă Romāni, cā suntŭ ađi așa de multŭ ignorați și de rēu tractați în acestŭ statŭ; numai slăbiciunii lorŭ neînțelese au sē mulțāmescă, cā mai alesŭ de vre-o câțŭ-va ani încōce

fiecare funcționărașŭ ungurŭ veneticŭ cutēză a-i lovi în față, cālcāndŭ legea și abusāndŭ de libertatea și de îndelunga lorŭ răbdare.

Colōnele fōiei nōstre suntŭ pline de cele mai revoltătore raporturi despre neîncetatele abusuri, cālcări de lege și insulte ale celorŭ dela putere. Puține insē, de totŭ puțin suntŭ casurile, cānd ni se dā satisfacțiunea de-a raporta despre cāte o apērare energetică a celorŭ încālcați și batjocuriți, despre cāte o rezistență legală dēmă de acestŭ poporŭ și de marile interese ale vieței sale naționale.

Fără a voi sē tragemŭ o paralelă între poporulŭ nostru și între popōrele negermane din Cislaitania, trebuie sē mărturisimŭ, cumcā imputarea indirectă ce o face Dr. Gregr naționalităților nemaghiare, cā nu se sciu apēra cum se cade în contra asupririlorŭ, este rușinătore mai alesŭ pentru noi Romāni, cari în cursulŭ istoriei amŭ datŭ doveđi, cā nu suntemŭ făcuți dintr’unŭ aluatŭ așa de slabŭ, cum crede lumea străină vēđēndŭ, cā nu dāmŭ nici unŭ semnŭ de viață de Dōmne ajută.

Și aceea ce crede lumea cea mare despre noi trebuie sē ne însufle îngrijire, cāci unŭ poporŭ care nu se afirmă și care nu este ținutŭ în sēmă nu-și va putē recāstiga niciodată drepturile, la cari aspiră.

Cehii potŭ sē aibă multe, ce noi nu le avemŭ, ei suntŭ mai avuți și mai culți, dēr ceea ce îi face cu deosebire tari în apērarea drepturilorŭ lorŭ suntŭ bunii, înțelepții și energicii conducători, ce îi au.

Putemŭ sē dīcemŭ și noi asemenea despre poporulŭ nostru? Étă o întrebare, la care trebuie sē ne gândimŭ seriosŭ tocmai acum, cānd ne stau înainte nouē și înseminate lupte.

Textulŭ poliglotŭ alŭ bancnotelorŭ.

Discursulŭ deputatului Dr. Gregr ținutŭ în ședința dela 14 Martie a camerei deputațilorŭ din Viena.

(Urmare și fine.)

Negreșitŭ se va dīce, cā guvernulŭ a încercatŭ și acesta e o astfel de bagatelă, încātŭ nu făcea sē se îndușmānescă pentru ea cu Ungaria. Am dīsŭ deja, cā ceea ce dorescŭ popōre întregŭ, nu este bagatelă; dēr abstrāgēndŭ de aceea, rogŭ cu tōte astea pe guvernŭ sē ne spună, ce lucruri mari și înseminate a executatŭ elŭ față cu Ungaria. (Vii aplause’n drēpta și ilaritate’n stānga.) Lumea nu scie nimicŭ despre aceea (nouă ilaritate’n stānga) și ar fi o prē mare modestiă a guvernului, dēcā și-ar escunde marele ei fapte față cu Ungurii. (Ilaritate’n stānga.) Ungurii nu voescŭ, ei dīcŭ cā construcția de acum a bancnotelorŭ corēspunde sistemului dualistŭ, dualismulŭ e paritate, și deōrece pe partea ungurēcă se află numai textulŭ maghiarŭ, fără considerațiune la celelalte naționalități din Ungaria, de aceea și pe partea cislaitană trebuie sē fiă numai textulŭ germanŭ, fără considerațiune la celelalte naționalități ale imperiului. Maghiarii ca rassa domnitoare în Ungaria nu voescŭ, ca lumea sē scie, cā în Ungaria trăiescŭ și alte naționalități, nu numai Maghiari. De aceea suprimă ori ce mișcare, ori ce semn de viață a popōrelorŭ nemaghiare, de aceea nici nu voescŭ, ca sē se cetēcă de pe textulŭ bancnotelorŭ existența astorfelŭ de popōre. Dēr nu vrēu nici aceea, ca sē se’ntemple acesta pe partea austriacă, fiindŭ cā credŭ cā popōrele nemaghiare ale Ungariei, seduse prin exemplulŭ rēu alŭ părții cislaitane, arŭ putē cere în fine sē se țină sēmă și de naționalitatea lorŭ de pe bancnote. Ăsta-i motivulŭ, pentru care s’a respinsŭ cererea nōstră, de aceea guvernulŭ nostru a trebuitŭ sē capituleze. Ăsta-i sēmăburele afacerii. Dēcā d. ministru de finanțe nu vrea sē mărturisescă acesta, fi e tocmai rușine a o face. (Ilaritate’n stānga.)

Nu vrēu sē mē exprimŭ mai departe asupra dualismului. Noi n’avemŭ pe conștiință dualismulŭ, acestă crimă comisă contra Austriei. (Bravo! Bravo! în drēpta.) Dēr dēcā creatorii dualismului au cređutŭ, cā va fi posibilŭ a apēsa popōrele negermane din Austria, precum

apasă Ungurii popōrele nemaghiare, atunci amarŭ s’au înșelatŭ domni, cāci noi suntemŭ făuriți dintr’unŭ metalŭ ceva mai tare, decātŭ bieții Slovaci din Ungaria, și ceea ce în Ungaria se’ncovōiă și se’mlădie, aci ar putē fōrte ușorŭ sē se rupă și sē plesnēcă. Ființa dualismului este paritatea ambelorŭ jumătăți ale imperiului și se basēză pe principiulŭ neamestecului unei jumătăți a imperiului în afacerile celeilalte, și scimŭ cu ce energiă scie Ungaria sē se apere contra acesta. Stāmŭ pe același punctŭ de stadiu și ceremŭ reciprocitate. (Fōrte adevēratŭ! în drēpta.) Dēr cātŭ de departe a înaintatŭ deja amesteculŭ Ungariei, despre acesta ne dā celŭ mai bunŭ exemplu laptulŭ, cā nu mai e cu puțință ca, fără grațioasă încuviințare a Ungariei, sē compunemŭ textulŭ bancnotelorŭ pe partea nōstră după trebuințele și dorințele acestei jumătăți a imperiului. Asta nu mai e paritate, cānd unulŭ poruncesce și celălaltŭ trebuie sē asculte. Astfelŭ de amestecuri ale Ungurilor arŭ trebui sē fiă respinse cu tōtă energia, și e datorია guvernului nostru sē apere independența acestei jumătăți a imperiului și sē nu admită, ca Austria sē ajungă scaunulŭ de piciorŭ alŭ șovinismului maghiarŭ. (Bravo! Bravo! în drēpta.)

Ce însemnēcă textulŭ germanŭ exclusivŭ pe bancnote? Preferirea, supremația unei rasse de poporŭ asupra celeilalte. Dēr însemnēcă și limba germană a statului, unŭ punctŭ de stadiu, pe care niciodată nu ne veți mai căpēta. (Bravo! în drēpta.) Austria a fostŭ este și rēmāne unŭ statŭ de diferite popōre; Austria este unŭ statŭ poliglotŭ și natura lui sē se manifeste în tōte documentele sale. Dēr dēcā bancnota se compune numai în limba germană, atunci acesta însemnēcă, cā statulŭ austriacŭ este unŭ statŭ germanŭ și acesta este o minciună înainte lui Dumneđeu și a omenilorŭ. (Aplause’n drēpta.) Asta însemnēcă, cā popōrele negermane suntŭ atātŭ de decăđute, încātŭ nici nu merită ostenele a ținē sēmă de dorințele și ostenele lorŭ. Asta însemnēcă, cā rassa germană singură represintă o jumătate a imperiului și Negermanii suntŭ trimiși în camera servitorilorŭ. (Aplause’n drēpta.)

Raportorulŭ dīce în raportulŭ sēu, cā acestă cere se va analiza în proxumulŭ deceniu. Eu insē vēr-trebŭ, pentru ce nu e cu puțință deja acum? La acesta a rēspunsŭ ministrulŭ de finanțe: fiindŭ-cā prin acesta se îngreuiază și se întârđiă pactulŭ cu Ungaria. Nu mai lipsesc decātŭ sē dīcā: fiindŭ-cā prin acesta nu s’alege nimica de pactŭ și se sgdue bazele statului. Cine ar fi cređutŭ, cā două cuvinte în limba boemă, polonă și italiană cuprindŭ în sine o astfel de putere magică, încātŭ sē pōtă rēsturna guverne și sē pōtă sgudi bazele statului! Privilegiul băncii naționale espiră cu finele acestui anŭ, acum ne aflāmŭ în mijloculŭ lui Martie, și credŭ în adevērŭ, cā cele nouē luni arŭ fi de ajunsŭ ca în acestŭ intervalŭ de timpŭ sē aducemŭ în clarŭ cu Ungaria acestă estra-ordinară și „incālcită” afacere. (Ilaritate.) Acastă ostenele pentru o nouă tractare cu Ungaria ar fi singura urmare rea, dēcā s’ar primi ađi propunerea nōstră. (Așa este! în drēpta.)

Nu sciu, cum vorŭ vota singuraticele fracțiuni din acestă parte (drēpta) a camerei. Cum cā conaționalii noștri din Carniolia, Carintia, Stiria sudică și Dalmația vorŭ vota de sigurŭ pentru propunerea nōstră, despre acesta sunt sigurŭ (Dep. Trojan: Și deputații din Istria!); cāci ei consideră de sigurŭ acestă afacere a nōstră ca și p’a lorŭ. După cuvintele fōrte demne de observatŭ, ce le-a vorbitŭ în acestă afacere înainte de câteva zile prințulŭ Lichtenstein, sperŭ cā și membrii de naționalitate germană din acestă parte (drēpta) nu vorŭ vota contra nōstră. Nici nu potŭ crede, cā aliații noștri poloni vorŭ vota în acestă afacere contra nōstră; cāci nu potŭ crede, cā unŭ poporŭ atātŭ de cavalerescŭ, cum suntŭ Polonii, sē stea în cestiunea onōrei naționale îndērētulŭ poporului democratŭ alŭ Boemilorŭ. Dēr fiă cum va voi. Dēr dēcā ar fi sē ne vedemŭ înșelați în acestă a nōstră speranță, atunci diua de ađi va contribui la întărirea și imputerirea cercului de fierŭ, care are sē fiă unŭ bastionŭ pentru noi toți și care se pōte contribui numai pe baza sprijinului reciprocŭ (Aprobări în drēpta), va contribui acestă și în adevērŭ la întărirea și imputerirea cercului de fierŭ. (Fōrte adevēratŭ! în drēpta.)

Dér și alte urmări ar avea respingerea propunerii noastre. Bancnota cu o limbă ar depune în mână a milioane de omeni testimoniu publicu ori despre slăbi ciunea, ori, ceea ce e mai tristu, despre lipsa de bunăvoință a guvernului. Fieciine în Boemia, care ia în mână această bancnotă, cu o limbă, s'ar întreba: Pentru ce servim unu guvern și pentru ce aducem unu guvern atăt de mari jertfe, care nu are nici măcar puterea ori voința, a satisface așteptelul de cereri ori dorințe ale poporului? Această bancnotă cu o limbă va face mincinosu pe guvernul actualu, căci ea va demonstra milioanelor de locuitori *ad oculos*, că promisiunea guvernului privitoare la egalul scutu al tuturor naționalităților, n'a fostu nimic decătă vorbă și vorbe góle. Astfelu acestu biletu de bancă va deveni unu biletu de permanentă aculare a guvernului de acum. Lasă se chibzuiescă guvernul, decă între aceste împrejurări n'ar fi vrednicu de ostentelă, a tracta încă odată cu Ungurii în această cestiune. Decă Ungurii voru respinge și atunci cererea noastră, atunci camera, decă mai e în ea încă o scanteia de conștiință de sine, scimă ce răspuns e de datu Ungurilor. (Fórté bine! în drepta). Pe majoritatea camerei o rogă se nu ne párá-șească în această afacere, care a devenit o afacere de inimă a popórelor negermane, și a vota pentru propunerea minorității comisiei. (Aplause'n drepta)

Ministrul de finanțe *Dunaiewski* a răspuns cam slabu. Dize că fiecare cunóșce cifrele pe bancnote și prin urmare din cauza textului nu se potú ivi neajunsuri; nu pune prețu pe aceea se figureze într'unu colțu alu bancnotei două vorbe din limba lui maternă. Nu așa se manifestă existența unu popóru. Cu două cuvinte nu se face egala îndreptățire. Decă la noi e textul germanu, cauza e că limba germană e mai fâță și mai cunoscută.

Din memoriul predicatorului Koch.

În zilele trecute a apărut în editura librăriei Arnold Bergstraesser din Darmstadt interesantul memoriu alu d-lui Koch, predicatorul curții principelui Alexandru de Battenberg. Memoriul descrie stările de lucruri în Bulgaria până la răsturnarea principelui. Privitoru la revoluțiunea din Filipopolu, se dice că prințul Alexandru, fiindu înscințat prin doi trimiși ai comitetului secretu, însărcinați de Karavelov, despre planul revoltei, a încercatú se convingă pe trimiși că timpul e réu alesu. Dér până se se reintercă trimișii, revoluțiunea a izbucnitú. Principele primi sciri despre cele petrecute. Karavelov plecă la principele și-lu consiliă se se supună necondiționalu voinței poporului. În timpul acesta soséu din tóte părțile telegrame, că poporul ilu aclamă cu iubire și că trupele rameliote au primitu ordinul de a pleca la hotare. Astfelu trebui se se supună prințul Alexandru voinței poporului, dér dize: „Sciu sigurú că voiu plăti cu persóna mea această afacere, dér ce'mi pasă de mine, decă țera mea va avé unu folosu din această. Totodată, spre a fi corectú, telegrafia imediatú împératului Alexandru rugându-lu pentru înaltul seu ajutoru în favóre Bulgariei. Memoriul continuă astfelu.

Înainte de a urma, ași întreba: Decă Rusia era în adevér totú așa de surprinsă ca și tótă lumea de această revoluțiune? Adevérul este că consulul generalu alu Rusiei, Igelström, și atașatul militarú rusú asistau la ședința hotărítore a comitetului secretu în Dermender, în care s'a stabilitu timpul de 27 Septemvree până la 2 Octomvree pentru izbucnirea revoluțiunii și au fostu în persóna de față la sub-scrierea procesului-verbalu și asigurau pe principele că au trimisú rapórté peste rapórté la Petersburgú despre apropiata revoluțiune. D'abia s'ar puté deci tăgádui că acea revoluțiune numai de aceea n'a fostu înscințată de Rusia, fiind-că n'a înláturatú pe principele Alexandru. Dela 1883 încóce centrul de lo-vire alu politicei rusesci nu mai era Bulgaria, ci principele Alexandru. Tóte șcirile dela Skierniewice și Kremsier sosite la Sofia erau de acord în a susținé, că împératul Alexandru desaprobă cu deosebire pe principele Alexandru. Rușii cari se aflau la Skierniewice au răspânditú vorba, că principele Bismarck la întrebarea: „cum mergú lucrurile în Bulgaria?“ ar fi răspunsú: „Bulgaria nu mé privește și totú ce mé interesáză este că acolo este unu principe germanu.“

Se făceau în deobște imputări principelui Alexandru că ar fi lucratú cu neobosire prin presă. Cei cari ilu cunoséu potú afirma tocmai contrarul. De multe ori îi diceamú chiar eu se combată prin presă calumniile adversarilor sei și îi făceam observarea, că prea puțin considerá puterea presei; n'am fostu însă în stare spre a-lu face se consimtá. Singurul motivu pentru care presa din tóte țerile avea simpatia pentru elu era silința ce își dádea pentru înflorirea țerei sale. Într'unu modú nevisibilu, dér cu o puternică tăriă, presa din tóte țerile, precum și toți ómenii de bine aprobau lucrarea principelui și tóte încercările oficióse și oficiale, de a deșosi pe principele în opiniunea publică, zadarnice au rémasú.

Italia mereu își manifesta simpatiile pentru principele, însă nu putea și nu voia se-i ajute. Cu Turcia n'avea relațiuni. Turcia era mórtă și numai pentru regularea bunurilor Vakuf se găsea unu pașá la Sofia. Singurul punctu de cértă ilu forma cererea Bulgariei de a sta în directă corispondență cu ministrul afacerilor streine, pe când Pórta trata Bulgaria ca și pe celelalte provincii autonome și astfelu comunicațiunea

scripturistică voia se se facă prin mijlocirea biuroului de corispondență. Serbia și România prin domnitorii lorú întrețineau strinse prietenii cu principele. În luna lui Octomvree a anului 1880 a făcutú o amicală vizitá la Belgradú, unde cu înalte onoruri a fostu primitu. Principele Milanú și poporul lui se întreceau în arătarea simpatilorú.

Principele a vizitatú în mai multe rânduri curtea princiară a României și la 1880 principele Carolu, cu ocaziunea venirii sale la Ruscicu, a fostu în modul celú mai strălucitú sərbătoritú. Micile neînțelegeri, pe cari le provocase în cestiunea Dobrogei Zankov prin prostiile sale egoiste, au fostú uitate. România din recentul ei trecutú cunoscea bine bóla copiilorú prin care trebuie se trecă unu statú balcanicú.

Puterile între ele páreau a fi unite, dér numai când venea vorba de interese sta Germania, Austria și Rusia față în față, cum s'a întâmplatú de esemplu în cestiunea Dunărei și a drumurilor de ferú. Nici una din aceste două partide nu țineau sémă de dificila pozițiune a principelui, și raportându-se una la tratatul din Berlinú, ér cealaltă la recunoștința ce-i datoresce principele și poporul bulgarú, cerea fiacare cu aceeași insistență ocrotirea intereselorú ei. Turcia suzerană nu oferea o stavilă, căci se temea de Rusia și cerșia favórea Germaniei.

Nici una din puterile cari au subscrisú tratatul din Berlinú nu credea a fi luatú îndatorirea de a asigura principatului și principelui o putere de viață. Principele pururea i se spunea numai datoritiile, dér de drepturi nimeni nu vorbia. Astfelu pentru ele Bulgaria era He-cuba. Principele Bismarck, care nu ține sémă de binele popórelorú streine, ci îngrijese numai de interesele germane, dela începutú privea în Bulgaria unu obiectu de aplanare și prin urmare de sigurú nu se gândea la o consolidare temeinică a ei; cu câtú Bulgaria se întărea mai tare, cu atătú lui îi venea înai bine la socoteală, nu pentru că ar fi avutú în vedere binele poporului și a principelui, ci pentru că cu chipul acesta obiectulú seu de aplanare dobândea din ce în ce unu prețú mai mare.

SCRILE DILEI.

Correspondența ce ni s'a trimisú din comitatul Solnocú-Dobéca, despre prigonirea scólei românesci din Ciachi-Gârbău, i dá d-lui solgâbiréu Vallya Ferencz „bună“ ocaziune de a-și manifesta în fața publicii cetitorú alu lui „Ellenzék“ marele seu „patriotismú“. Elú declară mai întâi de tóte, că nu numai nu s'a obicinuitú a ceti „Gazeta“, dér nici n'a vădú'to niciodată. Cătú pentru cele ce s'au scrisú în „Gazeta“ despre d-sa, admite că a chematú la sine pe părinții a 24 copii români și le-a poruncitú, *ca 12 din acești copii se se înscrie la scóla maghiară* de statú, ér 12 la cea română confesională și prin această, dice, s'a urcatú numéru'l copiilorú dela scóla un-guréscă la 60, ér alu celorú dela scóla românescă la 30. În timpul de ađi — întreba d. Vallya — este óre réu, decă copii de Valahú invéță limba un-guréscă, când fără de cunóșcerea acestei limbi nu numai că nu potú se fiă funcționari, medici, advocați etc dér nu potú se fiă nici chiar popi valachi, dascáli și juđi comunali. — Eťă cum întelegú solgâbiréu un-gurú „egala îndreptățire“ proclamată în legea de a 1868. N'avea dreptate Mocsary, când a dísú că după legea de maghiarisare dela 1879 Ungurii vorú veni și vorú dice: acum aveți ocaziune se invéțăți un-guresce, acum tóte trebuie se mérgă un-guresce! Dealt-mintrelea cere d. solgâbiréu se luămú la cunóștința, că chiar și mai marii scólei românesci confesionale din Ciachi-Gârbău își invéță copii lorú la scóla un-guréscă. Destulú de tristú și rușinatorú pentru ei, tocmai pentru că suntú „mai marii scólei“. Mai de clară d. Vallya că nu e identicú cu Valea, ci că e neaoșú un-gurú. De acesta ne pare bine, căci, mărturisimú, că nu ne-arú face onóre a-lu reclama ca Românu!

—x—

Asociațiunea transilvană, care în anul acesta a fostu invitată în două locuri, la Bistrița și la Zernesci, ași ține adunarea generală, și-o va ține, după cum a hotărítú comitetulú Asociațiunii, în Sibiu în zilele de 28 și 29 Augustú.

—x—

D-ra Elena Florianú, tinera fiică a d-lui Ioanú Florianú, președintele tribunalului din Odêrheiułu scúiescu, este multú lăudată de diarele din Budapesta pentru destinsulú ei talentú musicalu ce și l'a documentatú cu ocaziunea unu concertu arangiatú la 28 Februarie din par-tea conservatorului de musică din Budapesta. D-ra Florianú a esecutatú pe piano piesa „Concert de clavi-de Liszt (S dur) cu o destoinicia, care ne face a spera că d-șóra Florianú va ajunge o artistă renumitá. Publiculú a aplaudatú freneticú; de 5 ori a fostú rechiámatú. Se dice că cardinalulú Haynald ar fi chiamiatú la sine pentru a-și exprima admirațiunea sa și pentru a stărni ca d-șóra Florianú se continue cariera musicală.

—x—

Studentii sêrbi și slovaci din Praga au trimisú o adresă de felicitare d-lui Ludovicú Mocsary, din inci-dentulú vorbirii sale rostite în dieta un-gară în favorulú naționalitățilorú.

—x—

Din *Kaposvár* se telegrafiază scirea, că deputatul

a trimisú *Gruber* vândú se-și rêsuire asupra lu *Csondor* János, redactorul d'ian ui „Kaposvár“, pentru nisce ceterse ce îi s'au făcutú în această fóiă, s'a dusú la berăria unde se afla redactorulú Csondor și a începutú a-lu bate cu biciulú. Csondor iritatú a luatú revolverulú și a împuşcatú asupra lui Gruber; glonțulú a trecutú pe la urechia deputatului, dér nu l'a nimeritú. După acesta s'au înhățatú de peptú și au începutú lupta. În decursulú acestei lupte Csondor încă odată a slobo-đitú revolverulú asupra deputatului Gruber, dér în locú de a-lu nimeri, glonțulú s'a oprítú în mână stângă a ui Csondor. S'a pornitú investigațiune.

—x—

Colonelulú de honveđi br. *Wense* Agost s'a împuş-catú în locuința s'a din Teresiopolu. Se dice că cauza sinuciderii ar fi fostú împrejurarea, că ar fi vrutú se-lu puná în pensiuene.

**

(*Doué rectificări*) În Nr. 19 alu „Gazetei,“ între „Scirile d'ilei,“ cineva din protopopiatulú Crasnei trage la indoială între atele *fidela administrare* a fondului die-cesanú pentru ajutorarea vèduvelorú și a orfanilorú din diecesa Gherlei: adăgându în fine, că „multe vèduve și copii orfani *fără protectori* nu capătă nimicú, ér cei ce capătă abia se împártășescú cu câte 15—20 fl. pe anú.“ — Din isvorú autenticú sciu, și cine se indoesce se póte convinge din diuarele d-lui canonicú manipulatorú, că ajutórele tuturorú vèduvelorú și orfanilorú de preoți — *fără nici o excepțiune* — se espedéză din Gherla la adresa protopopilorú respectiví, când așternú chitanțele. *Acolo nu rămâne ajutorulú nici unui îndreptățitú la acesta.* Decă nu le capătă cei ajutorați, se le reclame dela protopopii lorú, eventualú și în Gherla, de unde ori când li se póte spune data, când li s'a espedatú. Apoi că ajutórele nu suntú mai mari, vina nu e a manipulatorilorú, ci este a se căuta în modulú fructificării capitalorú. Astăđi tótă lumea cu bani își depune capitalele n cassele de păstrare, numai în Gherla se mai susține datina a fructifica pe lângă intabulare, unde de multe ori pierú interesele cu capitale cu totú, causându-se și datorășilorú de multe ori ruinare totală. Causa? nu o amintimú, fiecare o póte afla de sine.

În Nr. 20 alu „Gazetei“ totú între „Scirile d'ilei,“ din împrejurarea că invéțătorulú din *Bicazú Vasilie Sasú* și-a schimbatú numele în „*Szasz Laszlo*“ și a votatú la alegerea de jude pre lângă unu jidovú se *invinuesce direcția instruirii din preparandia din Gherla*, unde a invéțatú respectivulú. — E dreptú, că Vasilie Sasú a absolvatú în Gherla (în an. 1878), dér era printre cei mai slabi elevi, așa încatú de pe cursulú alu II a trebuitú se *repareze* examenulú, ca se pótă obține absolutoriu. De atunci nu s'a mai arátatú pe acolo nici baremú la esamenulú de calificațiune Prin urmare respectivulú este numai unu *invéțătorú suplinitora* de cei mai slabi. Și apoi se fiă chiar unu islețú dascálu în ale dascăliei, óre din împrejurarea, că dintre 246 de preparanđi absolvați în Gherla s'a aflatú și unulú *călbăgitú* și unu Juda, se póte trage la indoială direcțiunea educațiunii și a instrucțiunii acelu instituitú?! Cine se indoesce poftéscă a onora institutulú respectivú cu presența-i spre a se convinge de spiritulú ce domnesce acolo. În parlamente, unde se aflá lamura popórelorú, óre nu se aflá câte odată câte unu membru, care e spre rușinea celorlalți? Dér pentru aceea, cine invinuesce intréga corporațiune?
C. V.

Academia Română.

Sesiunea generală din anulú 1887.

Raportulú secretarului generalú asupra lucrărilorú făcute în anulú 1886—87.

Domnilorú colegi,

Cu puține zile în urma închiderii sesiunii generale trecute, Academia noastră a perdatú pe unulú din membrii sei, G. M. Fontaninú, care lovitú de o crudă și durerosă bóla, nu se mai putuse asocia la lucrările nostre de mai multú ani. La 24 Aprilie 1886 mórtéa a pusú sfêșitú tristei pozițiuni în care se afla.

La 11 Iulie st. n. 1886 a încetatú d'n viață la Milano Bernardino Biondelli, membru onorarú alu Academiei. Biondelli, prin scrierea sa *Saggio sui dialetti gal-lo-italici* (Milano 1853), și-a câștigatú unu locú de frunte în filologia romanică, și elú a arátatú tot'dauna o simpatie deosebită pentru Români. Prin mórtéa lui anú perdatú pe unulú din vechii amici ai națiunii nostre din Italia.

I Ședințele de peste anú.

Ședințele nostre ordinare de Vineria au fostú în acestú anú ocupate cu diferite discuțiuni și comunicări științifice făcute de membri.

Într'o ședință extraordinară ținută la 15 Septemvree și în cea ordinară dela 17 Octomvree s'a discutatú cestiunea stabilirii numirilorú proprii topografice ale Dobrogei, asupra căreia guvernulú ceruse părerea Academiei. S'au exprimatú asupra acestei însemnate cestiuni două pá-

deosebite. Una susținea că în principiu în locul numirilor topografice străine, turcesci, bulgăresci, cari toate sunt relativ moderne și parte mare introduse prin dominațiunea turcescă, se se întrebuițeze numirile românești corespunzătoare, și chiar se se introducea numiri nouă spre a se pune în acest mod sigilul reintrării acestei vechi provincii românești în statul român. Excepțiune dela această normă s'ar face numai cu localitățile de o însemnătate mare, a căror schimbare de nume ar putea produce oarecari confuziuni. Cealaltă părere era, că nu trebuia a se atinge întru nimic nomenclatura topografică, ci a se lăsa așa cum este, căci ori-ce schimbare ar produce confuziuni și ar rupe firul dezvoltării istorice.

Academia nu a luat nici o deciziune, lăsându-l guvernului să hotărască soluțiunea acestei chestiuni importante din punct de vedere al Statului.

În mai multe ședințe publice și private d-lu colegul N. A. Urechiă a făcut comunicări verbale despre documente istorice adunate în călătorii, ce d-sa a făcut prin țară. În ședința publică dela 14 Novembre d-sa a vorbit cum a aflat la biserica din Brănișteni în județul Romanului mormântul familiei lui Miron Costin.

În aceeași ședință d-lu membru corespondent St. Repites a făcut comunicări despre clima Bucureștilor în anul 1885, după observațiunile și datele strinse și publicate de Institutul meteorologic din capitală.

Colegul nostru d-lu G. Barițiu a comunicat două lucrări: o dare de seamă despre expozițiunea istorică dela Budapesta din anul trecut și un raport despre săpăturile dela Aquineum lângă Buda. Amândouă aceste lucrări au fost trimise secțiunii istorice, care le va aduce dinaintea d-voastră.

II. Publicațiunile Academiei.

În decursul anului încetat s'au executat următoarele publicațiuni.

1. Din *Anale* s'a încheiat secțiunea II a volumului VII, adăugându-se la memoriile și notițele tipărite într-înșul înainte de sesiunea trecută, memoriul d-lui colegul A. Papadopolu-Calimachu despre *Dunăre în literatură și tradițiune*.

S'a tipărit și publicat volumul VIII secțiunea I, cuprinzându partea administrativă, debaterile și comunicările pentru anul 1885—86.

Din secțiunea a II a acestui volum, cuprinzându memoriile și notițele pentru anul 1885—86, s'au tipărit următoarele lucrări, cari singure au fost depuse la secretariatul.

Amintiri despre Grigorie Alexandrescu de Ion Ghica. Apulum, Alba-Iulia, Belgrad în Transilvania de George Barițiu.

2. *Psaltirea în versuri a Metropolitului Dosofteiu*, s'a publicat în nouă edițiune făcută după manuscrisul original și după edițiunea dela 1673. Edițiunea cea nouă este însoțită de un facsimile al titlului edițiunii dela Uniev din 1673, și de cinci facsimile din manuscrisul original. Textul *Psaltirii* în versuri este precesul de un studiu asupra acestui monument atât de însemnat în literatura română biserică. În acest studiu s'a cercetat versificațiunea lui Dosofteiu din toate punctele de vedere, precum și modelul după care el a făcut această lucrare.

Încă din 1877, când am avut fericirea a dăruia Academiei prețiosul manuscris original al *Psaltirii* în versuri a lui Dosofteiu, am exprimat dorința, ca se se facă o edițiune a acestui însemnat monument al literaturii noastre demn de autor și de societate.

Societatea Academică a decis cu unanimitate îndeplinirea acestei dorințe și a dispus a se prevedea în budgetul anului 1877—78 sumele necesare.

Ocupațiuni de totfelul și piedeci independente de voința mea au întârziat realizarea dorinței ce aveam de a pregăti singur ori cu alți colegi această edițiune. Eram însă continuu preocupat de datoria ce aveam în fața votului Academiei și a așteptării țării, ca această edițiune să fiă făcută cât s'ar putea mai bine și mai conform cu cerințele științifice, și am fost fericit când d-lu profesor I. Bianu s'a oferit a lua asupra sa această sarcină. Nime nu putea să ducă mai bine la capăt această lucrare decât neobositul nostru bibliotecar, pregătit cum este prin studiile sale filologice, făcute în țară și în străinătate.

D-lu Bianu și-a dat toate silințele ca *Psalmii* versificați de Dosofteiu să fiă publicați în această edițiune definitivă cu textul lor autentic, ca să fiă și ca material prețios pentru studiile istorice asupra limbii noastre. Nu mă îndoiesc, că Academia va aproba această lucrare și va primi cu bunăvoința ce merită lucrarea d-lui Bianu, pe care d-sa a terminat-o cu multă râvnă, fără a pretinde cea mai mică remunerare pentru ostenețele sale.

3. *Edițiunea completă a operelor lui Miron Costin*, cu a cărei publicare Academia a însărcinat pe colegul nostru d-lu V. A. Urechiă, este aproape terminată. Tomul I s'a publicat; el cuprinde scrierile principale și cele mai cunoscute până acuma ale mare-

lui cronicar moldovean, adică *Cartea pentru descălecatul dintâiu a țerei Moldovei și Letopisețul țerei Moldovei*.

Aceste scrieri sunt precese de recensiuile d-lui Urechiă asupra manuscriselor după cari s'a făcut edițiunea și asupra documentelor privitoare la Miron Costin și familia lui, precum și de studii biografice asupra familiei Costinescilor și asupra lui Miron.

Tipărirea tomului II, care va cuprinde scrierile mai mici ale lui Miron Costin, este foarte înaintată și va fi terminată în decursul anului. (Va urma).

Convocare. — Subscrișiile fondatorilor ai institutului de credit și economii „*Arieșana*” — cu provocare la § 154 din legea comercială — convocă prin această prețea P. T. Domni, cari au subscris acțiunii la numitul institut, ca să binevoiască a participa în persoană ori prin plenipotențiat la

Adunarea generală constituantă

ce se va ține în Turda în 23 Aprilie 1887 la 10 ore ante-amăzi în cancelaria adv. Dr. Rațu.

În această adunare se voru statorii statutele, se va alege comitetul de supra-veghiere, și se voru pertracta și alte agende prevăzute în susnumitul § a legii comerciale. — Totodată sunt rugați acei preestimați Domni, cari au primit dela noi cote de subscriere, să binevoiască ale retrimite până în 15/4 a. c. st. n. cu orice rezultat.

Turda, în 28 Februarie 1887.

Dr. Rațu m. p., Dionisiu St. Șuluțu m. p. jude regiu pens., Ioan Molnaru m. p. proprietar, Petru Roșca m. p. protopresbiteru gr. or., Simeon P. Moldovanu m. p. em. prot., Iuliu C. Vlăduțu m. p. proprietar, Anania Moldovanu m. p. avocat, Iosif Chioresanu m. p. proprietar.

Mulțamita publică.

Subscriși în numele senatului școlastic parohialu gr. cat. din Valea Jidanului venim a aduce mulțamită publică Domnilor, cari cu ocaziunea petrecerii sociale împreună cu danțu, ținută în Biczău la 20 Februarie a. c. — destinată fiindu venitul curat școlor gr. cat. din Biczău și Valea Jidanului — au binevoit a contribui preste prețulu de intrare și anume: Haim Simon 50 cr., Baruch Feldstein 20 cr., I. Popoviciu 40 cr., Moise Berco 10 cr., Alexandru Precup 1 fl.

Și ăra Domnilor, cari deși nu au participat la amintita petrecere, totuși au binevoit a contribui în folosul fondurilor școlor mai sus amintite și anume: Ioan Urziceanu 2 fl., Miklos Lukacs 1 fl., Alecu Șiorescu 1 fl. 60 cr., Dancs Samuel 1 fl. 50 cr., Ioan Niculescu 1 fl., Lancelu Iancu 1 fl. 50 cr., Lancelu David 1 fl. 50 cr., Grünberg Iancu 1 fl. 50 cr., Augustin Risița 1 fl., Aurel Urzică 1 fl., Todor Timariu 1 fl., Mihail Popescu 1 fl.

Valea Jidanului, în 6 Martie 1887.

Aurel Urzică.

Alexandru Precup.

Ultime sciri.

Sofia, 17 Martie. — D-nii Karaveloff și Nichiforoff au fost din nou arestați sub cuvânt că s'au descoperit fapte nouă de o mare gravitate în sarcina lor.

Petersburg, 17 Martie. — Tote jurnalele au deschis liste de subscripție spre a veni în ajutorul familiilor executanților bulgari. Țarul a dat 5000 ruble, Țarina 3000 și principele imperial 1000.

Roma, 17 Martie. — Scirea „Agenției libere”. Concordatul, ce este a se încheia între România și Vaticanu, se va face pe bazele următoare: România va permite episcopului latinu din București, Monseniorul Palma, de a înființa misiuni și școli de misionari. România va întrețină cu Vaticanul relațiuni diplomatice prin trimiși extraordinari.

Berlinu, 16 Martie. — Principele moștenitoru alu Austrii a sosit aici, el a fost întâmpinat la gară de principele moștenitoru alu Germanii și de principesa, de prințul Wilhelm cu mari onoruri. Imediat principele Rudolf a fost primit de Maestășile Lor și seara a prânzit la palat.

Parisu, 16 Martie. — Se asigură că toate puterile, afară de Italia, a acceptat moțiunea rusescă, care propune a se face o anchetă internațională asupra situațiunei Bulgariei și asupra faptelor alu căroru teatru a fost acest principatu. Această anchetă se va face sub președința lui Riza-bey.

Parisu, 17 Martie. — Se anunță că guvernul italianu nu voesce să disolve Camera, pentru că raportele prefectilor constat ostilitatea țerei pen-

tru politica urmată în afară de cabinetul actualu.

Sofia, 17 Martie. — În urma unei decisiuni a Regenței, Bulgaria va fi divizată în două zone militare. Zona occidentală va fi pusă sub ordinele comandantului Popof, ăra zona orientală va fi încredințată comandantului Petrof. Ambii voru ave puteri discreționare. Aceste nominațiuni au și apărut în Monitorul Oficialu.

Londra, 17 Martie. — După „Standard” numărul persónelor arestate la St-Petersburg ca compromise în recentul complot îndreptat contra Țarului ar fi de 120.

După același diar cabinetul rusesc ar fi în ajuul unei modificări. Conte Tolstoi și-a da dimisiunea și ar fi înlocuit printr'un general la ministerul de interne.

DIVERSE.

Expozițiune de diare. — Întru amintirea decretărei libertății de presă, societatea tipografilor din Budapesta a arangiat în localitatea societății o expozițiune de diare. Până acum sunt espuse ca la 700 diare și foi periodice. Din provinciă sunt forte puține, cele mai multe sun din Budapesta. Celu mai vechiu diar din cele espuse este „Nova Poseniensis” dela 1721, scris în limba latină. Din diarele unguresci cel mai vechiu este „Magyar Hirmondó” dela 1733. Se mai află la această expozițiune „Minerva” din anul 1821, „Fillértár” din 1835. Din anul 1848—9 se află vr'o 8 diare unguresci. Din foile cari există astăzi în Ungaria cel mai vechiu este „Kronstädter Zeitung” de 51 ani. Din cele unguresci cel mai vechiu este „Debreczen nagyvárad értesítő” de 45 ani. Din foile din Budapesta cea mai vechiă este „Pesti Napló”, înființată în an. 1848. Din Transilvania sunt reprezentate la această expozițiune 22 de diare, dintre cari 13 sunt unguresci, celelalte sunt românești și nemțesci. Din Slavonia Croația sunt reprezentate la expozițiune 20 de diare, cel mai vechiu este „Narodne Novine” de 53 de ani.

Dragoste cu sila. — Unu studentu de medicină închiriasse dela o veduvă în vârstă de patru-deci de ani o cameră din locuința ei, aprăpe de bariera Mariahilf la Viena. Spre a face economiă de lumină și de lemne de foc, junele studentu ceru și dobândi voiă dela stăpâna locuinței d'a petrece orele de seră în camera ei și ași face acolo studiile. Nu'i trecea prin gând că veduva ar pute să întemeieze p'acastă împrejurare speranța unei căsătorii proiectate. Sunt câteva zile de când junele studiosu comunică stăpânei domiciliului său că, fiindu în ajun d'ași trece examenul de doctorat, va pleca, după această, în orașul său de nascere spre a se căsători cu amanta lui. A doua zi aspirantul la doctorat primi o scrisore anonimă avându următorea cuprindere: „Decă vei face cea mai mică schimbare în actuala d-tale pozițiune, voi denunța autorităților copetente relațiunile d-tale anarchistice”. Junele sciindu-se desevârșit nevinovat, depuse scrisorea anonimă în mâna judecătorului de instrucțiune, și după două zile se descoperi, că amenințarea emanase dela veduva amoretată, care îi închiriasse o cameră. Chiar în acea zi studentul părăsi locuința sa, dăr stăpâna casei îi strigă în loc de adio: „Vei mai auți de mine!”.

Permisu e, ca bărbatul să desfacă scrisorile adrese soției sale? — Advocații din Parisu, discutându în zilele trecute asupra întrebării acesteia, au ajuns la rezultatul, că: e permis. Cu privire la obiectul acestei interesante s'au exprimat mai mulți scriitori renumiți, dintre cari și Dumas, care a aflat corectă opiniunea advocaților din Parisu, motivându-și părerea în următorul mod: Bărbatul și femeia au fost în raiu, câtu timpu bărbatul a urmat poruncii lui D-șeu, dăr lucrul celu dintâiu alu bărbatului a fost, că a ascultat de sfatul femeiei. De aceea au și fost apoi alungați din raiu, și ca se se pôtă ărași aplana lucrul, a trebuit ca Fiul lui Dumnezeu să searete pe pământ. La nunta dela Cana Galilei totu femeia, adevă maica D-lui, cere ca Christos să prefacă apa în vin. Femeia, a răspuns Christos, nu am nimic cu tine. Maria ilu pricepe și se supane dicându: Faceți ce va dice Prin cuvintele acesteia, maica D lui a primit în numele tuturor femeilor supunerea absolută. Femeia în întregă viața ei e minoră, bărbatul e stăpânul, el e stăpân preste secretele și cugetele ei. Femeia are o mulțime de căi spre a-și ascunde cugetele, are ocaziune și de înșelare, de unde provin destule neajunsuri, așadără inspecțiunea de orice natură e necesară și îndreptățită. Bărbatul, care n'are încredere în soția sa, și totuși dubită că este ăra îndreptățit să desfacă scrisorile ei — e unu nătărău.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

Bursa de Bucuresti.

Cursul pietei Braşov

Table with financial data for the Vienna market, including interest rates and bond prices.

Cota oficială dela 27 Februarie st. v. 1887.

Table with financial data for the Bucharest market, including exchange rates and bond prices.

din 18 Martie st. n. 1887.

Table with financial data for the Braşov market, including exchange rates and bond prices.

Minunea vienesă

pe tărâmul industriei de césornice cu pendulă.

Numai fl. 2.50

costă la mine de astăzi încolo unti

Césornic cu pendulă

escelentă, egulată de sine luminătoru. ou aparată pentru deşteptat şi sgomotă, cu două glonţe (funţi) bronzate, pendulă şi cele aparţinătoare.

Aceste césornice pompóse şi escelente suntó montate în pervasuri rotunde, frumósu colorate, imitândú lemnul de nucú, de abanosú séu pali-sandru, o podóbă pentru fie-care salonú. Pentru tabla cu cifrele ce lumi-néză nóptea ca luna fără adausú de nici unú materialú dau pentru

10 ani garanţiă

şi atragú atenţiunea, că aceste césornice minunate, escelente şi totuşi admirabilú de eftine se află singurú numai la mine bune şi veritabile Afară de acestea dau cu

Numai fl. 6.50 unú césornicú romontóir. suprafínú Argintú-Nickel, de întorsú fără cheiá-cu mecanismú de Nickel adevératú, regulatú, punctualú, césornicú nedis-tructibilú, arátândú secundele. Numai fl. 6.50, mai nainte a costatú întreitú.

Trimiterea în provinciá se face cu rambursá post., séu trimiţéndú-se preţulú înainte prin

Exporthaus Fekete, Uhren-Depot,

Wien, V. Wehrgasse Nr. 13/59.

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potú face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecárei luni, mai uşorú prin mandate postale.

Adresele ne rugámú a ni se trimité esactú arátându-se şi posta ultimá.

Preţulú abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl., şése luni 6 fl., unú anú 12 fl.

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: pe trei luni 10 franci, şése luni 20, unú anú 40.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulú trenurilor

Valabilú dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predealú-Budapesta şi pe linia Teiuşú-Aradú-Budapesta a calei ferate orientale de statú reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapest, Teiuş-Arad-Budapest, and Budapest-Arad-Teiuş, listing train types and times.